

KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (KOSGEB)'NİN GİRİŞİMCİLERE SAĞLADIĞI DESTEKLER

İsmail ELAĞÖZ*

GİRİŞ

Türkiye Gümrük Birliği ve Avrupa Birliği (AB) uyum süreci ile birlikte, Türkiye'nin Küçük ve Orta Büyüklükteki İőletmeleri (KOBİ) çok önemli uyum sorunlarıyla karşı karşıya kalmıőtır. AB'de KOBİ'lerin gerek istihdam yaratmada gerekse ekonomik büyümede oynadıkları önemli rol, söz konusu kesimin geliştirilmesi ve desteklenmesine yönelik olarak AB ve üye ülkeler düzeyinde politikalar geliőtirilmesine ve uygulanmasına neden olmuőtur.

Türkiye'de de KOBİlerin bu uyum sürecine daha kolay adapte olabilmeleri için, KOBİ'lere yönelik bir takım politika ve stratejiler belirlenmiőtir. Bu politika ve stratejiler doğrultusunda da KOBİ'lere çeőtirli alanlarda destekler sağlanmaktadır. KOBİ'lere çeőtirli alanlarda destek sağlayan kuruluşlardan biri Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)'dir. Bu çalışmada KOSGEB tarafından girişimcilere sağlanan destekler incelenmiőtir.

KOSGEB'İN GİRİŞİMCİLERE SAĞLADIĞI DESTEKLER

Giriőtincilerin bilgi toplumuna yönelmiőt yeni dünya düzeninde başarılı olabilmeleri, teknolojik içeriği yüksek mal ve hizmetler üreterek uluslararası pazarlarda rekabet edebilmelerine bağlıdır. Bu başarı, küçük ve orta büyüklükteki iőtletmelerin çağdaő teknolojilerle modernize edilmesiyle sağlanabilir. Türkiye'de KOBİ olarak tanımlanan girişimcilerin en büyük sorunlarından biri finansman sorunudur. Bu anlamda KOBİ'lerin çeőtirli

* Yrd. Doç. Dr., ÇOMÜ Biga İİBF. İşletme Bölümü

alanlarda desteklenmesi gerekmektedir. KOSGEB girişimcilere değişik alanlarda destekler sağlamaktadır. Bu destekler aşağıda açıklanmıştır.

1. Bilgisayar Yazılım Desteği

Bilgisayar yazılım desteği, KOBİ'lerin ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet güçlerini artırmak ve kalite düzeylerini yükseltmek amacı ile verilmektedir. Bu destek ile işletme süreçlerinin entegre edilmesi ve otomasyonu ve eş zamanlı bilgi paylaşımının sağlanması beklenmektedir.

Bilgisayar yazılım desteğinden, imalat sanayiinde faaliyet gösteren ve KOBİ tanımına uyan bütün işletmeler yararlanabilir. Bu desteğin üst limiti 8.000,00 TL olup, % 50 oranında desteklenmektedir. Bu kapsamda desteklenecek yazılımlar, tedarikçiler ve destek kullanacak işletmelerle ilgili kriterler ve koşullar KOSGEB tarafından belirlenir ve değerlendirilir.

Bir işletmeye limit dahilinde olmak üzere, birden fazla yazılım ihtiyacı için destek verilebilir. Ancak mevcut bir yazılımın güncellenmesi ve aynı konuda ikinci bir yazılım için destek verilmez.

2. E-Ticarette Yönlendirme Desteği (Sinerji Odaları Altyapı Aşaması)

KOSGEB ile koordinasyon içinde kurulan Sinerji Odaları (KOSGEB Yardımcı Birimleri)'nin bilişim altyapılarını güçlendirmek için; bilgisayar, yazıcı, tarayıcı ve internet bağlantısı donanımlarının ve yazılımlarının desteklenmesidir. Bu destek ile internet erişimi olmayan işletmelerin, sinerji odaları bünyesinde kurulan bilişim altyapısını kullanarak gerek KOSGEB ile olan iş süreçlerinin yürütülmesi gerekse e-ticaret uygulamalarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu destekten; KOSGEB ile sinerji odası kuruluş protokolü imzalayan işletmelerden daha önce İnternet Kiraathanesi desteği almamış olan girişimciler yararlanabilir. Destek üst limiti 3.000,00 TL olup, destek oranı % 100'dür.

3. Ortak Kullanım Amaçlı Makine Teçhizat Desteği

Makine teçhizat desteği; aynı iş kolunda ya da birbirini tamamlayıcı iş kollarında faaliyet gösteren işletmelerin ve meslek kuruluşlarının, tek başlarına ya da birlikte alamadıkları üretim veya tasarım işlemlerini gerçekleştirecekleri, seri üretime geçişi, yeni ürünlerin üretilmesi, kalite geliştirmeye yönelik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kuracakları ve birlikte kullanacakları ortak kullanım atölyeleri (ORTKA) ile ortak kullanım laboratuvarları (ORTLAB) için satın alacakları makine ve teçhizat alımlarına verilen destektir.

Bu destek ile KOBİ'lerin, en az 5 ortak ile kurdukları ORTKA ve ORTLAB ile desteğin sağladığı bir çok imkandan ve ileri teknolojiden yararlanarak, üretim ve istihdamlarını arttırmaları, seri, düşük maliyetli ve yüksek kaliteli ürünleri ile dünya pazarlarında rekabet edebilmeleri amaçlanmaktadır. Bu destekten yararlanabilmek için KOBİ'lerin veya meslek kuruluşlarının birlikte bir işletici kuruluş kurmaları gerekmektedir.

Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir. Bu destek, ortak kullanım amaçlı ORTKA ve ORTLAB tesislerinin işletici kuruluşlarına;

- a) Finansal kiralama yolu ile alacakları makine-teçhizat için; kiralama süresi en fazla 4 yıl olacak şekilde, faturada yer alan peşin bedeli ve KDV dışında kalan kiralama giderlerine geri ödemesiz olarak,
- b) Satın alınacak makine-teçhizat için,
Gelişmiş yörelerde: 1. yıl ödemesiz, 2. yıl % 40, 3. yıl % 60,
Normal yörelerde : 1. yıl ödemesiz, 2. yıl % 20, 3. yıl % 30, 4. yıl % 50,
Kalkınmada öncelikli yörelerde: 1. yıl ödemesiz, 2. yıl ödemesiz, 3. yıl % 20, 4. yıl % 30, 5. yıl % 50 oranında geri tahsil edilecek şekilde, KOSGEB tarafından faiz uygulanmadan teminat karşılığı geri ödemeli olarak, iki şekilde kullanılmaktadır. İşletici kuruluşlar iki seçenektan birini tercih etmek zorundadırlar.

KOBİ'ler tarafından ORTKA'lar için kurulacak olan işletici kuruluşta; aynı işkolu veya birbirini tamamlayıcı işkolunda yeterli sayıda işletme bulunamaması halinde en az 3 işletmenin aynı işkolu veya birbirini tamamlayıcı işkolunda faaliyet göstermesi koşulu ile ORTKA'ya ortak olmak isteyen diğer işkollarında faaliyet gösteren işletmelerin ortaklığı KOSGEB tarafından uygun görülmesi halinde kabul edilmektedir. ORTLAB'larda ise tüm ortakların aynı işkolu veya birbirini tamamlayıcı işkolunda faaliyet göstermeleri esas olup, diğer işkollarından ortak kabul edilmemektedir. Bu ortaklıklarda yer alacak işletmelerin ortaklık hisse oranlarının; en az %5, en çok %30 olması şartı aranmaktadır.

Meslek kuruluşları tarafından bölgelerindeki işletmelerin katılımı ile birlikte kuracakları işletici kuruluşlarda ise; bünyelerinde aynı işkolu veya birbirini tamamlayıcı işkolunda en az 5 ortak sayısı olması koşulu aranmakta olup, ortaklık hisse oranlarında yukarıdaki şartlar aranmaz.

Geri ödemesiz finansal kiralama destek üst limiti, ORTKA ve ORTLAB için 100.000,00 TL'dir. Ortak sayısının 5'den fazla olması halinde; finansal kiralama giderleri destek tutarı, ilave her ortak işletme için 10.000,00 TL artırılır, ancak toplam KOSGEB destek tutarı, 150.000,00 TL'yi geçemez.

Geri ödemeli makine-teçhizat destek üst limiti, ORTKA ve ORTLAB için 400.000,00 TL, ortak sayısının 5'den fazla olması halinde; ilave her ortak işletme için; 20.000,00 TL artırılır, ancak toplam KOSGEB destek tutarı, 500.000,00 TL'den fazla olamaz.

4. Nitelikli Eleman Desteği

Nitelikli eleman desteği; işletmelerin teknoloji düzeyinin yükseltilmesi, ürün kalitesinin ve yeni ürünlerin geliştirilmesi, verimliliğin ve yurtiçi-yurtdışı pazarlarda rekabet gücünün artırılmasının sağlanması amacı ile işletmelere/işletici kuruluşlara ve KOSGEB ile işbirliği içinde yürütülen ulusal/uluslararası projelere nitelikli eleman temini için verilen bir destektir.

Bu destekte, destek süresi en fazla 18 aydır. Belirtilen limitler dahilinde bu süre içerisinde işin gereği olarak birden fazla nitelikli eleman çalıştırılabilir, ancak desteğin üst limiti tamamlandığı tarihte bu süreye bakılmaksızın KOSGEB desteği sona erer. İki yıllık meslek yüksek okulu mezunları, normal yöre ve gelişmiş yörelerde bu destekten yararlanamaz. Bu destekle, KOBİ'lerin çalıştırdıkları kalifiye eleman sayısını arttırmaları ve bununla birlikte, pazarlama, satın alma ve üretim süreçlerini güçlendirmeleri amaçlanmaktadır. Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir.

Nitelikli eleman desteği ile işletme/işletici kuruluş ve KOSGEB ile yürütülen proje başına toplam 18.000,00 TL, fakülte ve dört yıllık yüksek okul mezunları için tüm yörelerde aylık üst limit 1.000,00 TL; sadece kalkınmada öncelikli yörelerde bu destekten yararlanabilecek 2 yıllık meslek yüksek okulu mezunlarında aylık üst limit 700,00 TL ve KOSGEB toplam destek üst limiti 12.600,00 TL olarak çeşitli oranlarda destek verilmektedir.

5. Yerel Ekonomik Araştırma Desteği

Bu destek; yörelerdeki doğal kaynaklar, mevcut altyapı ve üstyapı, ekonomik durum, sanayi envanteri gibi çalışmalarla, analizlerin yapılması ve uygun yatırım alanlarının tespit edilerek, uygun ve karlı yatırımların gerçekleştirilmesi, ekonomik, sosyal gelişme ile ulusal ve bölgesel kalkınmaya esas teşkil edecek planların oluşturulması ile ilgili araştırmalara verilen bir destektir. Meslek kuruluşlarının tedarikçi firmalara yapacakları yerel ekonomik araştırmalar için verilmektedir.

Bu destek ile; yörenin potansiyellerinin, problemlerinin belirlenerek, iyileştirme ve geliştirme çalışmaları için çözüm önerilerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır. Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir. Bu destek kapsamında yapılacak olan araştırmalar için verilecek desteğin üst limiti 15.000,00 TL'dir.

6. Altyapı ve Üstyapı Uygulama Projesi Desteği

Bu destek, üretimin ve istihdamın artırılması ve teknolojilerin geliştirilmesi amacı ile yeni yatırımlarda altyapı ve üstyapı proje giderlerine destek verilmesidir. Kalkınmada öncelikli yöreler kapsamında yer alan illerde KOSGEB tarafından belirlenen esaslar dahilinde;

- a) Kurulacak olan küçük sanayi siteleri (KSS) için, altyapı ve üstyapı uygulama projelerine,
- b) Organize sanayi bölgeleri (OSB) içinde veya dışında, bu illerdeki mülki/yerel yönetimlerce belirlenmiş olan sanayi alanlarında bedelli veya bedelsiz arsa tahsisi alarak yeni yatırım yapacak olan işletmeler için, üstyapı uygulama projelerine verilen bir destektir.

Bu destek ile üretim tesislerinin yenilenmesi veya büyütülmesi ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir. Bu destek kapsamındaki projeler, projenin aşamalarına göre belirlenen oranlarda desteklenmektedir.

7. KOSGEB Danışmanlık Desteği

Bu destek; işletmelerin, yeni girişimcilerin, girişimcilerin ve işletici kuruluşların, yatırım yönlendirme, atıl kapasitelerini değerlendirme, kalite ve verimliliklerini artırma, idari ve teknik mevzuat uygulaması, ürün - yöntem geliştirme ve benzeri hususlarda yapacakları çalışmalar kapsamında planlama, yatırım, modernizasyon, teknolojik araştırma-geliştirme ve teknoloji adaptasyonu, üretim, pazarlama, enformasyon, yönetim ve benzeri konulardaki bilgi ve becerilerini geliştirmek, yurtiçi-yurtdışı pazarlarda rekabet edebilir düzeye gelmelerini sağlamak, istihdamın ve katma değer artırılabilmesi için yeni işletmelerin kurulmasını teşvik etmek amacı ile gerekli danışmanlık ihtiyaçlarının desteklenmesidir.

Bu destekten; KOSGEB veri tabanında kayıtlı işletmeler, girişimciler, yeni girişimciler ve işletici kuruluşlar yararlanabilir. KOSGEB'in işletme başına sağlayacağı Danışmanlık desteği üst limiti 15.000,00 TL'dir. Destek oranları işletme başına üst limiti aşmamak koşulu ile, gelişmiş yörede %60, normal yörede %70 ve kalkınmada öncelikli yörede %80'dir. Gruplandırılmış danışmanlık desteğinden faydalanacak yeni girişimciler için destekleme oranı %100'dür.

8. KOSGEB Özel Eğitim Desteği

Bu destek; işletmelerin yurtiçi-yurtdışı pazarlarda rekabet edebilir düzeye gelmelerini sağlamak, istihdamı ve katma değeri artırabilmek için; planlama, yatırım, modernizasyon, teknolojik araştırma geliştirme, teknoloji adaptasyonu, üretim, pazarlama, finansman, enformasyon, yönetim, mevzuat, girişimcilik gibi konulardaki bilgi ve becerilerini geliştirmek amacı ile eğitim ihtiyaçlarının karşılanması için verilmektedir.

Bu destekten; KOSGEB veri tabanında kayıtlı işletmeler yararlanabilir. KOSGEB'in işletme başına sağlayacağı özel eğitim desteği üst limiti 6.000,00 TL'dir. Destek oranları işletme başına üst limiti aşmamak koşulu ile, gelişmiş yörede %60, normal yörede %70 ve kalkınmada öncelikli yörede %80 olarak uygulanmaktadır.

9. KOSGEB Genel Eğitim Programları Desteği

Bu destek; işletmelere KOSGEB tarafından organize edilen eğitim programlarına katılmaları için verilen bir destektir. Bu destekten; KOSGEB veri tabanında kayıtlı işletmeler yararlanabilir.

Genel eğitim programları; gelişmiş yörede %80, normal yörede %90 ve kalkınmada öncelikli yörede %100 oranında desteklenmektedir. Ayrıca normal yörede ve gelişmiş yörede yer alan işletmeler için, süresi 6 saate kadar olan genel eğitim programları da %100 desteklenmektedir.

10. Genç Girişimci Geliştirme Programı

Programın amacı; ortaöğretim sonrası örgün/yaygın eğitim kurumları ve üniversite öğrencilerinin kariyer planlaması yaptığı bir dönemde, girişimciliği önlerine bir seçenek olarak sunarak gençleri kendi işini kurmaya yöneltmek, bu kurumlarda girişimcilik kültürünün yaygınlaşmasını sağlamaktır. Program, girişimcilik ve iş kurma üzerine toplam 66 saatlik eğitim ve atölye çalışmasından oluşmaktadır.

Bu programda; katılımcılara iş fikri geliştirme, pazar araştırması, iş planı, pazarlama planı, proje yönetimi gibi konularda bilgi verilerek, katılımcıların ileride kuracakları işletmelerin başarı oranlarının artırılması hedeflenmektedir.

Bu destekten; programın düzenlendiği ortaöğretim sonrası örgün/yaygın eğitim kurumlarındaki son sınıf öğrencileri öncelikli olmak üzere iş fikri olan bütün öğrenciler yararlanabilir. Bu programlarda katılımcılardan ücret alınmamaktadır.

11. Genel Girişimcilik Eğitimi

Bu desteğin amacı; girişimciliği bir seçenek olarak düşünen kişilere, iş planına dayalı iş kurma ve yönetim konusunda eğitimler vermektir. İş fikri, pazar araştırması, iş planı gibi konulardan oluşan 26 saatlik eğitimler verilmektedir. Bu eğitimlerde katılımcılara iş fikri geliştirme, pazar araştırması, iş planı, pazarlama planı, proje yönetimi gibi konularda bilgiler verilerek, katılımcıların ileride kuracakları işletmelerin başarı oranlarının artırılması hedeflenmektedir.

Bu eğitimlere katılım için herhangi bir ön şart aranmamaktadır. Bu programlarda katılımcılardan ücret alınmamaktadır.

12. Yeni Girişimci Desteği

Yeni Girişimci Desteği; ekonomik kalkınma ve istihdam sorunlarının çözümünün temel faktörü olan girişimciliğin desteklenmesi, yaygınlaştırılması ve başarılı işletmelerin kurulmasını sağlamak amacıyla yeni girişimcilerin desteklenmesidir. Bu amaçla destek başvurusunda bulunma hakkı kazanmış yeni girişimciler en fazla toplam 44.000,00 TL destek alabilirler. Bu desteğin amacı, yeni girişimcilerin işletmelerini kurarken yaşadıkları mali sıkıntılara çözüm getirmektir.

Bu destekten; KOSGEB tarafından üniversitelerde gerçekleştirilen Genç Girişimci Geliştirme Programı'ndan mezun olan veya KOSGEB tarafından verilen iş kurma danışmanlığı veya uygulamalı eğitim desteğini alan veya KOSGEB'in işbirliği ve denetimi çerçevesinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, İŞKUR, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, belediyeler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile meslek odaları tarafından ulusal ve uluslararası projeler kapsamında düzenlenen girişimcilik eğitimine katılanlar veya İş Geliştirme Merkezleri (İŞGEM)'nde yer alan girişimcilerden son bir yıl içinde işletmesini kuranlar yararlanabilir.

Bu destek;

-İş Kurma (Geri ödemesiz): 4.000,00 TL

-Sabit Yatırım (Finansal kiralama giderleri için geri ödemesiz): 10.000,00 TL, kalkınmada öncelikli yörelerde %70, normal yörelerde % 60, gelişmiş yörelerde %50

-Sabit Yatırım (Geri ödemeli): 40.000,00 TL, kalkınmada öncelikli yörelerde %90, normal yörelerde % 80, gelişmiş yörelerde %70 oranlarında verilmektedir.

13. İş Geliştirme Merkezi Desteği

Bu destek, KOSGEB tarafından ulusal/uluslararası projeler dahilinde kurulan İş Geliştirme Merkezleri'nin, ilgili projenin sona ermesinden sonra destekleme süresinin 36 aya tamamlanması için

verilmektedir. Bu desteğin amacı, İş Geliştirme Merkezleri'nin sürdürülebilirliklerine katkıda bulunmaktır.

Bu destekten, KOSGEB tarafından ulusal/uluslararası projeler dahilinde kurulan İş Geliştirme Merkezleri yararlanabilir. Toplam destek üst limiti 50.000,00 TL olmak üzere, personel ve kira giderlerinin kalkınmada öncelikli yörelerde %80'i, normal yörelerde %70'i ve gelişmiş yörelerde %60'ı ile İŞGEM'de yer alan ve imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin oranı ile çarpılması ile belirlenen miktar kadar destek verilmektedir.

14. Kalite Geliştirme Destekleri

Bu destek; işletmelerin ürün kalitelerinin artırılması, yeni ürün geliştirmeleri, uluslararası pazarlarda talep edilen ürün belgelerinin temini için; KOSGEB laboratuvarları dışında belirlenen kriterler çerçevesinde KOSGEB tarafından uygun bulunan yurtiçi/yurtdışı kamu veya özel sektör kurum/kuruluş laboratuvarlarına yaptırdığı test-analiz, kalibrasyon hizmetleri ve CE işaretlemesi uygunluk değerlendirme faaliyetleri kapsamındaki test-analiz ve denetim giderlerine ve işletmelerin Türk Standartları Enstitüsü (TSE) veya Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK)'tan alacakları Yönetim Sistem Belgeleri giderlerine verilmektedir.

Bu destek ile, işletmelerin kalitelerinin yükseltilmesi ile ihracatlarının ve rekabet güçlerinin artırılması hedeflenmektedir. Bu destekten KOBİ tanımına uyan bütün girişimciler yararlanabilir. Bu destek;

- a) Genel test, analiz ve kalibrasyon için işletme başına üst limiti 10.000,00 TL,
- b) CE işaretlemesi test ve analizleri için işletme başına üst limiti 20.000,00 TL, Destekleme oranları ise gelişmiş yörelerde % 50, normal yörelerde % 60 ve kalkınmada öncelikli yörelerde % 70 olarak,
- c) Sistem Belgelendirme Desteği

KOSGEB tarafından GİGPSYH veya SYH Planları onaylanmış yararlanıcıların, genel sözleşmelerinde yer alan sistem belgelendirme desteği talepleri doğrultusunda yapacakları TS-ISO 9000, TS-ISO 14000, TS-ISO 22000, TS EN ISO/IEC 17020, TS EN ISO/IEC 17025 ve benzeri sistem belgelendirme çalışmaları neticesinde Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ve Türk Akreditasyon Kurumu'ndan (TÜRKAK) alacakları sistem belgesi/belgeleri karşılığında, uygulama birimi tarafından uygun görülenler için destek verilmektedir. Her bir belge türü için 2.500,00 TL olmak üzere, en fazla toplam 10.000,00 TL geri ödemesiz ve destekleme oranı yöre farkı gözetilmeksizin %100 olarak verilmektedir.

15. Milli Katılım Düzeyindeki Yurtdışı Fuarlara Katılım Desteği

İşletmelerin; uluslararası pazarlara giriş, yurtdışı pazar paylarını artırma, rakiplerini tanıma, yeni ürünler ve teknolojiler hakkında bilgi edinme ve ürünleri için marka imajı oluşturmak, ülkemiz milli katılımının gerçekleştirileceği ve kendileri için hedef pazar olarak öngördükleri ülkelerde düzenlenen milli katılım düzeyindeki yurtdışı fuarlar arasından, KOSGEB tarafından yıllık olarak belirlenen yurtdışı fuarlara katılımlarına verilen destektir. Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir.

Yurtdışı fuarlarına katılımlar, KOSGEB'in belirlediği değişik oranlarda ve yılda en fazla iki defa desteklenmektedir. Destek üst limiti 16.000,00 TL'dir.

16. Milli Katılım Dışındaki Yurtdışı Fuarlara Katılım Desteği

Bu destek; işletmelerin, uluslararası pazarlara girme ve yurtdışı pazar paylarını artırma, rakiplerini tanıma, yeni ürünler ve teknolojiler hakkında bilgi edinme ve ürünleri için marka imajı oluşturmalarını sağlamak amacı ile kendileri için hedef pazar olarak öngördükleri ülkelerde organizatör kuruluşlar tarafından düzenlenen milli katılım dışında kalan yurtdışı fuarlara katılımlarına verilmektedir. Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir.

İşletmeler, bu destekten aynı takvim yılı içerisinde; aynı ülkeye bir defa olmak üzere en fazla iki defa faydalanabilir. Destek üst limiti 16.000,00 TL olup, değişik oranlarda destek sağlanmaktadır.

17. Yurtiçi Uluslar arası Sanayi İhtisas Fuarlarına Katılım Desteği

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Web sayfasında yayınlanan fuar takviminde yer alan ve fuar düzenleyicileri tarafından başvuruda bulunulan fuarlar içerisinde konusu, türü ve ürün ve ürün grupları bazında KOSGEB hedef kitlesi olan KOBİ'lerin faaliyet alanları ile örtüşen fuarlara katılımlara verilen destektir.

Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir. Her işletmeye kapalı alan en az 6m², en fazla 40 m² olmak üzere ürün sergileme ücreti olarak KOSGEB destek üst limiti 110,00 TL/m² olmak üzere fuar katılımlarına %70 oranında geri ödemesiz destek sağlanmaktadır.

18. Yurtiçi Sanayi Fuarlarına Katılım Desteği

Bu destek iki bölümden oluşmaktadır:

- 1- Yurtiçi Sanayi İhtisas Fuarları
- 2- Yurtiçi Genel Sanayi Fuarları

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği web sayfasında yayınlanan fuar takviminde yer alan ve fuar düzenleyicileri (Organizatör Kuruluşlar) tarafından başvuruda bulunulan fuarlar içerisinde konusu, türü ve ürün ve ürün grupları bazında KOSGEB hedef kitlesi olan KOBİ'lerin faaliyet alanları ile örtüşen fuarlara katılımlara destek verilmesini kapsar. Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir.

Gelişmiş, normal ve kalkınmada öncelikli yörelerde düzenlenen Yurtiçi Sanayi İhtisas Fuarlarına katılacak olan her işletmeye en az 6 en fazla 40 m² için, kapalı alan katılımlarına metrekare ücreti destek üst limiti 60,00 TL/m²; açık alan katılımlarına metrekare ücreti 40,00 TL/m² olmak üzere, %60 oranında geri ödemesiz destek sağlanır.

Sadece kalkınmada öncelikli yörelerde düzenlenen Yurtiçi Genel Sanayi Fuarlarına katılacak olan her işletmeye en az 6 en fazla 40 m² için, kapalı alan katılımlarına metrekare ücreti destek üst limiti 50,00 TL/m²; açık alan katılımlarına metrekare ücreti 35,00 TL/m² olmak üzere, %50 oranında geri ödemesiz destek sağlanır.

19. Tanıtım Desteği

Bu destek; girişimcilerin işletmelerini ve ürünlerini, özellikle yurtdışında tanıtımları için gerçekleştirecekleri faaliyetlerine verilmektedir. Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir. Bu destek;

- a) Türkçe/yabancı dilde işletme ve ürün tanıtımı amaçlı; broşür, ürün kataloğu giderleri için en çok 3.000,00 TL,
- b) Türkçe/yabancı dilde işletme ve ürün tanıtımı amaçlı, etiket baskılı bandrollü CD giderleri için en çok 4.000,00 TL,
- c) Türkçe/yabancı dilde işletme ve ürün tanıtımı amaçlı, web sayfası hazırlama KOSGEB tarafından işletilen ve www.kobinet.org.tr adresinde yayınlanan KOBİNET e-ticaret portalında ücretsiz olarak verilmektedir. Destek toplamı 7.000,00 TL olup % 50 oranında destek sağlanmaktadır.

20. Markaya Yönlendirme Desteği

Marka Yönlendirme Desteği; işletmelerin kendi markaları ile ulusal ve uluslararası pazarlarda marka imajı oluşturmalarının özendirilmesi amacı ile yurtiçi ve yurtdışında markaya yönlendirilmeleri için gerçekleştirecekleri çalışmalara ilişkin giderlere destek verilmesidir. Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir. Bu destekte;

- a) Yurtdışı Marka Tescil Belgesi için ilgili kuruma yapılan ödemeler,
- b) Yurtdışındaki üretim işkolu ile ilgili periyodik dergilere reklam verme giderleri,
- c) Uluslararası Havayollarına ait periyodik dergilere reklam verme giderleri,
- d) Yurtiçi ve yurtdışındaki hava limanlarındaki billboardların kira bedeli giderleri için verilecek desteğin toplamı 20.000,00 TL'dir. Her bir destek unsuru için verilecek desteğin üst limiti 10.000,00 TL'yi geçmeyecek şekilde uygulanmaktadır.

21. Teknoloji Araştırma ve Geliştirme Destekleri

Bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip işletmelerin, ulusal ve uluslararası platformlarda rekabet edebilecek teknolojik düzeyde kurulması, gelişmesi ve yeni ürün üretilmesi veya geliştirilmesi amacı ile bu işletmelere teknolojik araştırma ve geliştirme desteği verilmektedir. Bu desteklerden, Ar-Ge ve Teknolojik Yenilik Projesi, Teknoloji Geliştirme Merkezleri (TEKMER) ya da Duvarsız Teknoloji İnkibatörü (DTİ) kurulları tarafından kabul edilen girişimciler yararlanabilir. Bu destekler;

- a) Malzeme, teçhizat ve prototip üretimi ile ilgili giderler ve deneme amaçlı hammadde temini için;
 - 1) Teçhizat ve demirbaşların teminat karşılığı satın alınması halinde; verilecek desteğin üst limiti 200.000,00 TL, destek oranı: %80
 - 2) Teçhizat ve demirbaşların finansal kiralama yolu ile alınması halinde; teçhizat ve demirbaşların faturada yer alan peşin bedeli ve KDV dışında kalan finansal kiralama giderlerine verilecek desteğin üst limiti 50.000,00 TL, destek oranı: %50
- b) Projesi KOSGEB tarafından desteklenerek başarı ile tamamlanan İşletmelere verilecek olan kalite geliştirme ve teknolojik donanım temini için;
 - 1) Kalite geliştirme ve teknolojik donanım için gerekli demirbaşların teminat karşılığı satın alınması halinde; verilecek desteğin üst limiti 50.000,00 TL, destek oranı: %80
 - 2) Kalite geliştirme ve teknolojik donanım için gerekli demirbaşların finansal kiralama yolu ile alınması halinde; teçhizat ve demirbaşların faturada yer alan peşin bedeli ve KDV dışında kalan finansal kiralama giderlerine verilecek desteğin üst limiti 15.000,00 TL, destek oranı: %50

- c) Danışmanlık desteği; teknoloji araştırma ve geliştirme desteğinden yararlanan işletmelerin danışmanlık ihtiyacının karşılanabilmesini teminen; işbirliği yapılmış olan üniversitelerden sağlanacak danışmanlık hizmetinden, ilgili üniversitelerin belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde yararlanır. İşletmelerin yurtiçi ve yurtdışındaki üniversitelerden alacağı danışmanlık hizmeti desteği üst limiti 20.000,00 TL, destek oranı: %80
- d) Ar-Ge sonuçlarını yayınlama desteği; Ar-Ge çalışmasının sonuçlarının tanıtımı ve duyurulması amacı ile işletme tarafından kitap, broşür, CD ve benzeri doküman yayınlanması giderleri desteği üst limiti 3.000,00 TL, destek oranı: %80
- e) Teknopark kira desteği üst limiti 20.000,00 TL, destek oranı: %80
- f) İşlik tahsisi; işletmelere, Ar-Ge projelerini gerçekleştirebilmeleri için KOSGEB TEKMER Müdürlüğü binalarında 24 aya kadar işlik tahsisi,
- g) İşletmelerin, Ar-Ge konusuna ilişkin yurtdışı kongre, konferans, panel, sempozyum, teknoloji fuarları ile teknoloji transfer amaçlı yurtdışı toplantılara katılım ve ziyaret desteği üst limiti 5.000,00 TL, destek oranı: %80
- h) Başlangıç sermayesi desteği; Ar-Ge Projesi onaylandıktan sonra şirketlerini kuran veya Ar-Ge proje başvurusu tarihi itibarıyla son bir yıl içinde şirketini kurmuş olan ve Teknoloji Geliştirme Merkezi bünyesinde işlik tahsis edilen işletmelere, işliklerde Ar-Ge faaliyetlerine başlamalarından sonra verilecek geri ödemesiz destek tutarı 10.000,00 TL
- i) İş geliştirme desteği; TEKMER ve DTİ'lerde yer alan, Teknoloji Ar-Ge Destekleri kapsamında desteklenen ve projesini başarıyla tamamlayarak mezun olan işletmelerin yararlanabileceği geri ödemesiz destek tutarı 15.000,00 TL, olarak uygulanmaktadır.

22. Sınai Mülkiyet Hakları Desteği

Bu destek; işletmeler tarafından yapılan çalışmalar neticesinde, patent belgesi, faydalı model belgesi veya endüstriyel tasarım tescili ile sonuçlanan bir buluş veya tasarımın ortaya çıkması durumunda, yurtiçi ve yurtdışından; patent, faydalı model belgesi, endüstriyel tasarım tescili belgesi ve entegre devre topografyaları tescil belgesi alınması için yapılan giderlere verilmektedir. Bu destek ile işletmelerin alacakları belgeler ile yenilik alanında gelişmeleri ve rekabet güçlerinin artırılması hedeflenmektedir. Bu destekten KOBİ tanımına uyan bütün girişimciler yararlanabilmektedir. Bu destek;

- a) Patent belgesi desteği; Türk Patent Enstitüsü (TPE)'den alınacak olan patent belgesi desteği üst limiti 6.000,00 TL,
- b) Faydalı model belgesi desteği üst limiti 6.000,00 TL,
- c) Endüstriyel tasarım tescil belgesi desteği üst limiti 6.000,00 TL,
- d) Entegre devre topografyaları tescil belgesi desteği üst limiti 6.000,00 TL'dir. Bu belgelerin yurtdışındaki kuruluşlardan alınması durumunda her bir desteğin üst limiti 10.000,00 TL, destek oranı: %70 şeklinde kullanılmaktadır.

23. İhracat Amaçlı Yurtdışı İş Gezisi Desteği

İşletmelerin hedeflerine yönelik ve uluslararası işbirliği geliştirme amaçlı olarak ihracat, teknik/teknolojik, ortak yatırım, mali ve benzeri işbirliği imkanları için araştırma, potansiyel ithalatçı işletme temsilcileri ile doğrudan ikili iş görüşmeleri yapma, tüketici tercih ve ürün fiyat düzeyi hakkında yerinde tespit, ekonomik yapı ve sanayi durumu ile ilgili bilgi edinme ve böylece uluslararası ortama açılabilmesi amacı ile; uygun ülkelere, sektörel kuruluş/meslek kuruluşlarınca organize edilen ihracat amaçlı yurtdışı iş gezisi programlarına katılımlarına verilen desteklerdir.

Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir. İşletmeler; bu destekten aynı takvim yılı içerisinde, aynı ülkeye bir defa olmak üzere en fazla iki defa yararlanabilir. Bu destek;

- a) Ulaşım desteği: Her işletmeden bir yetkili temsilcinin, programın düzenlendiği yere ekonomik tarife üzerinden havayolu / karayolu / demiryolu / denizyolu ile gidiş-dönüş ulaşım bileti ücretine verilecek desteğin üst limiti 500,00 TL olup, geri ödemesiz ve %50 oranında,
- b) Konaklama desteği: Her İşletmeden bir yetkili temsilcinin programın düzenlendiği ülkedeki program süresini kapsayan en fazla 4 gece olmak üzere, bir gecelik konaklama ücretine verilecek desteğin üst limiti 70,00 TL olup geri ödemesiz ve %50 oranında destekleme şeklinde uygulanmaktadır.

24. Eşleştirme Desteği

Eşleştirme Merkezi Modelleri; büyük ölçekli sanayi ve ticaret işletmelerinin yaptıkları uluslararası işbirliklerini KOBİ'ler düzeyinde yaygınlaştırmayı amaçlamaktadır. İşletmelerin; ihracat, Türkiye'de ortak üretim/yatırım ve benzeri uluslararası işbirliğine yönelmeleri, uluslararası pazarlarda rekabet edebilmeleri ve pay alabilmeleri için hizmet vermek üzere çeşitli ülkelerde kurulan, uzun vadeli ticari işbirlikleri için zemin hazırlayan ve bu kapsamda faaliyet gösteren Eşleştirme Merkezleri'ne üye olan KOBİ'lere aldıkları hizmet karşılığı verilecek geri ödemesiz desteklerdir.

Bu destekten, KOBİ tanımına uyan ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren bütün girişimciler yararlanabilir. İşletmeler; KOSGEB'e eşleştirme desteği talebi ile başvurduğu tarihten itibaren, aşağıda belirlenen destek üst limitlerini doldurana kadar, üyesi olduğu eşleştirme merkezleri hizmetlerinden yararlanabilirler.

- a) Temel hizmetler desteğinin üst limiti 250,00 TL,
- b) Organizasyonel hizmetler desteğinin üst limiti 1.250,00
- c) Danışmanlık hizmetleri desteğinin üst limiti 5.000,00 TL,
- d) Daimi sergi/showroom hizmetleri desteğinin üst limiti 2.000,00 TL,

olmak üzere, toplam destek üst limiti 8.500,00 TL'dir.

Ancak, işletmelere her bir Eşleştirme Merkezi için ödenecek en fazla destek tutarı 3.000,00 TL olarak uygulanmaktadır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

KOBİ'ler gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ekonomilerde olduğu gibi, ülkemizde de pek çok açıdan ekonominin önemli bir itici gücüdür. Uluslar arası ekonomik ilişkilerde yaşanan gelişmeler, rekabet koşullarındaki hızlı değişme, teknoloji alanındaki yenilikler yanında ekonomik faaliyeti düzenleyen kurallardaki değişmeler KOBİ'leri de etkilemektedir.

KOBİ'lerin yaşanan bu hızlı değişimlere, teknolojik yeniliklere ve yeni rekabet koşullarına uyum sağlayabilmeleri için desteklenmesi gerekmektedir. Yapılan araştırmalar, KOBİ'lerin büyük çoğunluğunun herhangi bir destekten yararlanmadığını göstermektedir. Bunun sebeplerinden biri, KOBİ'lerin kendilerine sağlanan desteklerden haberdar olmamalarıdır. Çalışmamızda, KOBİ olarak tanımlanan girişimcilere KOSGEB'in sağladığı destekler ele alınmıştır. Bu çalışmanın amacı; desteğe ihtiyacı olan girişimcilerin, bu desteklerden haberdar olması ve yararlanmasıdır. Çalışmanın girişimcilere yararlı olması dileğiyle.